

28 Şubat Süreci Birçok Hakkı Kullanılmaz Hale Getirdi

KAJAK

28 Şubat Süreci Birçok Hakkı Kullanılmaz Hale Getirdi

Sağlık-İş

Mustafa BAŞOĞLU

Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası Genel Başkanı ve
Türk-İş Başkanlar Kurulu Üyesi

28 Şubat 1997 günü, düz bakıldığı zaman herhangi bir tarihi gün olarak düşünülebilir; ama işe derinden bakınca ülkemiz açısından bugün, 28 Şubat'la başlayan bu sürecin birçok kuralın uygulanmasını zorlaştırdığını, birçok hakkı ortadan kaldırdığını, bazı hakları işe yaramaz duruma düşürdüğünü, görünürde sivil elbise-li olmasına rağmen; aslında sivillerin, askeri içine katan, silahlı müdahaleye dönüşmemiş bir darbesi olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Olayları izleyenler hatırlayacaklardır, 28 Şubat sürecine hep, sivil görünüm verilerek istenmiştir. Nitekim başlangıçta TÜRK-İŞ (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu), DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) ve TESK (Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu) üçlüsü ile başlatılan sürece sivil elbise giydirmeye daha sonra, TİSK (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) ve TOBB (Türk Odalar ve Borsalar Birliği) de dahil edilmiştir.

Bu beş sivil toplum örgütü, demokrasiyi ortadan kaldırmak isteyenlere karşı bir araya geldiklerini, aralarındaki menfaat ayrılığını bir yana bırakıp 'demokrasiyi koruma hedefi'nde birleştiklerini söylediler.

Hemen belirtmeliyim, doğru olmayan bu değerlendirilmeye başından itibaren karşı çıktım. Sen-

dika olarak üyesi bulunduğumuz, Başkanlar Kurulunda temsil edildiğim ve altı yıl Genel Eğitim Sekreterliği yaptığım Türk-İş'in, ne yazık ki demokratik hakları zedeleyen, insan haklarının kullanılmasında büyük engeller ortaya çıkaran; yaptığı düzenlemelerle başta başörtüsü yasağı olmak üzere, Kur'an kursları ve imam hatip okullarını işlemez hâle getiren 28 Şubat sürecine destek vermesini, hiçbir zaman doğru bulmadım, onaylamadım; Türk-İş içinde ve dışında bu yanlış dile getirdim, eleştirdim.

Sincan'da yürütülen tanklara karşı 'Demokrasiyi Tanklara Ezdirmeyelim' başlıklı yazılı açıklamada bulundum. Darbe oldu, olacak tartışmalarının en yoğun olduğu dönemde Başbakanlıkta zamanın hükümet (54. Cumhuriyet Hükümeti) Başkanı Sayın Prof. Dr. Necmettin Erbakan, Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Sayın Tansu Çiller'i Bakanlar Kurulu odasında ziyaret ederek, 'hükümet değişikliğinin yan etkilerle değil, demokratik kurallar içerisinde yapılması gerektiğini' söyledim ve Sayın Başbakana, demokrasi adını verdiğim 'kuzu'yu hediye ettim.

O günlerde özellikle yazılı basın büyük bir kısmının, rejimin giderek tehlikeye düştüğünü, demokrasinin ortadan kaldırılmak istendiğini ileri sürdüğünü ve 'meçhul asker'den demeçler yayımla-

diğini üzülerek, içim sızlayarak takip ettim.

Ogün, bugün hâlâ 28 Şubat sürecini haklı gösterebilecek gerekçeler aranmaktadır; ama görünmektedir ki, 'ısmarlama gerekçe' inandırıcı olmamakta, olaya haklılık kazandırmamaktadır.

Bugünlerde bir gazetemizin süreci hatırlatır biçimde yayınladığı 'meçhul asker' açıklaması üzerine, 28 Şubat sürecinde muhalefette olan bugünkü bazı iktidar parti genel başkanlarının konuya sert tepki koyduklarını görüyoruz. Bir yönüyle bu sevindiricidir; çünkü demokrasi sivillerin yönetimidir; bu sivil yönetiminde bir kurum ve kuruluş olarak asker, yönetimin emrindedir; ama bu çok sık kalmış bir tepkidir.

Ülkemizde yapılan darbeler ve ihtilaller incelendiğinde karşımıza çıkan gerçek şudur; siyasi partilerin kendi aralarında yürüttükleri iktidar mücadelesinde oy sandığından sonuç alamayanların askerden medet umdukları, onları göreve çağırdıkları, Anayasalarını yaptıkları, kurdukları mecliste ve hükümette görev aldıkları, işe el koydukları zaman büyük alkış tutup destek verdikleri, kışkırtılarına çekilince de eleştirilme bombardımanına tuttuklarını biliyoruz.

Şu gerçeği görelim; Bizim askerimiz kendiliğinden darbe yapıp, iktidara oturma hevesinde değildir. Rejime müdahalede temel unsur, bana göre, gereği gibi demokrat olamayan sivilerdir. Böyle bir ortamda askerden, sivil den daha çok demokrat olmasını beklemek hayalcilik olur.

28 Şubat sürecinin başlangıcını kimileri, 1920'ye in-

dirmekte; kimileri 1000 yıl bile sürebileceğini söylemektedirler. Bu, biraz önce işaret ettiğim sürecin haklı bir gerekçeye dayanmadığının açık göstergesidir.

Bir ülkede siyasi partiler, sendikalar, bütün sivil toplum örgütleri ve elbette sözlü ve yazılı basın, fikir üreten üniversiteler, devlette vazgeçilmez unsur olan bürokratlar demokrasiye sahip çıkarlar, müdahale tartışmasına bile rıza göstermez, tepki koyarlarsa; demokrasi rayına oturur, kendi zorluklarını ve hastalıklarını kendi kendine tedavi eder.

İnsan/inanç haklarından gereği gibi yararlan-

bilmek, düşüncelerini baskı altında kalmaksızın, ama aynı zamanda tahrik ederek silahlı çatışmalara dönüştürmeksinin açıklayabilmek; gelir dağılımında dengeyi, vergide adaleti, kalkınmada eşitliği sağlayabilmek; gücünün güçsüzlü ezemeyeceği, hakkın gücünün değil, hak sahibinin olduğu; kardeşliğin, barışın toplumun fertleri arasında değişmez ilke olarak yayıldığı; siyasi partilerin iktidar yarışını düşmanlığa dönüştürmeyecek biçimde sürdürdükleri, demokrasi dara geldiğinde birleşip bütünleştikleri; askerin de sivilin de kendi işiyle meşgul olacağı bir ortam; ancak kurallarına uygun olarak işletilebilen demokrasiyle gerçekleştirilebilir.

Hiç kimse boşuna uğraşmasın, gerekçe aramasın; bugün içinde bulunduğumuz ekonomik zorlukların da diğer sıkıntıların da temelinde 28 Şubat sürecinin çok büyük etkileri vardır. O sürece sahip çıkanlar, onu savunanlar, aynı zamanda bugünkü sıkıntıların da sahipliğini üstlenmelidirler. ■

Hiç kimse boşuna uğraşmasın, gerekçe aramasın; bugün içinde bulunduğumuz ekonomik zorlukların da diğer sıkıntıların da temelinde 28 Şubat sürecinin çok büyük etkileri vardır. O sürece sahip çıkanlar, onu savunanlar, aynı zamanda bugünkü sıkıntıların da sahipliğini üstlenmelidirler.